

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: مصمیم

شترت روزنامه

شنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۴ • ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ • ۱۱ اکتبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۲۵ • ۱۲ صفحه • اذان ظهرتهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۵۲ • اذان صبح فردا ۴:۴۵ • طلوع آفتاب ۶:۰۸

مرحله دوم مسابقات کشوری بی‌ام‌ایکس آقایان، جوانان و بزرگسالان روز پنجشنبه ۱۷ مهر برگزار شد.

عکس: محمدمهدی دهقانی، فارس

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
aparat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

پرونده گرسنت را به ساحت عمومی بیاورید

پویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار

در دوران احمدی‌نژاد اما ابهاماتی در مورد این قرارداد مطرح شد. پرونده به تدریج از دست وزارت نفت خارج و به وزارت کشور منتقل شد. نهایتاً شرکت گرسنت که نتوانست از این قرارداد طرفی ببندد، کار را به شکایت رساند و از همان دوران تاکنون این پرونده حقوقی در جریان است. کارشکنی‌های زیادی در مورد این قرارداد صورت گرفت. درواقع «گرسنت» یکی از چوب‌هایی است که تندروها بالای سر اصلاح‌طلبان و وزرای سابقی همچون زنگنه نگه داشت‌ه‌اند و مدام آنها را تهدید به دادگاه می‌کنند. بیژن زنگنه چندی قبل از جلیلی درخواست منظره کرد. اما جلیلی که تاکنون هیچ منظره‌ای را نپذیرفته، مجدداً گفت با زنگنه فقط در دادگاه صحبت می‌کند. منابع طبیعی یک کشور متعلق به همه مردم است. اکنون از محل این منابع نه‌تنها هیچ منفعتی حاصل مردم و کشور نشده، بلکه گویا میلیاردها دلار ضرر و زیان هم حادث شده است. جالب آن است که هنوز هیچ کارشناس حقوقی مستقلی نتوانسته به مفاد این پرونده دسترسی پیدا کند. با این حال مردم ما سال‌هاست که دارند هزینه این پرونده را پرداخت می‌کنند ولی

تحلیل‌خوانی

حاکمیت بوروکراسی بر فرهنگ

نقض آشکارروح قانون برنامه هفتم

مهدی کوهیان

کارشناس ارشد حقوق ارتباطات

کرده و آن را به یک ابزار ساده برای وصول درآمد دولتی تنزل می‌دهد که این امر در تضاد کامل با هدف قانون‌گذار است.

۲. تضعیف نهاد متولی و نقض اصل تخصص‌گرایی در حکمرانی

از منظر حقوق عمومی، سپردن مسئولیت به نهاد تخصصی، یک اصل بنیادین حکمرانی خوب است. قانون‌گذار با تعیین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان «محور» تهیه آیین‌نامه، بر این اصل صحه گذاشت. انتظار می‌رفت این وزارت‌خانه، به عنوان متولی اصلی فرهنگ، هنر و رسانه، سازوکاری را طراحی کند که در آن نظارت بر کیفیت محتوایی و تخصیص منابع براساس اولویت‌های فرهنگی تضمین شود. اما در کمال شگفتی، وزارت فرهنگ در اقدامی که یادآور تجارب تلخ گذشته مانند واگذاری مسئولیت نمایش خانگی به صداوسیماست، مرجعیت قانونی خود را به سازمان برنامه و بودجه تفویض کرده است. سپردن نظارت بر پروژه‌های فرهنگی و رسانه‌ای (امری کیفی و محتوایی) به یک نهاد بودجه‌ای (با نگاه کمی و مالی)، مصداق بارز نقض اصل تخصص است و نتیجه‌ای جز تولید آثار سطحی و تحقق صفراف آماری اهداف نخواهد داشت.

۳. تحدید حقوق رسانه‌ها و انحصار در عرصه پژوهش

این آیین‌نامه دو تحدید جدی ایجاد می‌کند: اولاً، با متمرکزکردن

تصویب بند «ب» ماده ۷۶ قانون برنامه هفتم توسعه، یک نقطه عطف در تاریخ قانون‌گذاری فرهنگی ایران بود. برای اولین بار، قانون‌گذار با نگاهی مدرن و دقیق، تکلیف الزام‌آوری را بر دوش مجموعه‌ای از قدرتمندترین نهادهای اقتصادی کشور- شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت- قرار داد تا یک درصد از هزینه‌های جاری خود را به حوزه فرهنگ، هنر و رسانه اختصاص دهند. این حکم، فراتر از یک جابه‌جایی مالی، یک تغییر پارادایم حقوقی و مدیریتی بود که بر دو پایه استوار بود: اصل مترقی «مسئولیت اجتماعی» و فلسفه‌مدیریتی «هم‌افزایی». هدف، شکستن انحصار بودجه‌ریزی دولتی و ایجاد پیوندی ارگانیک و دوسویه میان اقتصاد و فرهنگ بود. با این حال، آیین‌نامه اجرایی که از سوی هیئت وزیران به تصویب رسیده، با یک چرخش ۱۸۰درجه‌ای، این پارادایم نوین را به نفع همان بوروکراسی متمرکز و ناکارآمد قدیمی مصاحره کرده است. این مصوبه نه‌تنها یک انحراف اجرایی، بلکه از منظر حقوق ارتباطات و حکمرانی، یک عقب‌گرد تأسف‌بار و نقض غرض آشکار مقنن است.

۱. نقض «قصد مقنن» و تهی‌کردن قانون از محتوا

در تفسیر حقوقی، مهم‌ترین اصل، کشف «قصد مقنن» یا روح حاکم بر قانون است. قانون‌گذار با استفاده از عبارت کلیدی «هم‌افزایی»، به‌روشنی به دنبال ایجاد یک رابطه تعاملی، هوشمندانه و مبتنی بر انتخاب بوده است. فرض بر این بود که یک بانک برای تقویت برند خود از تولید یک اثر سینمایی مستقل حمایت کند یا یک شرکت صنعتی در راستای مسئولیت اجتماعی خود، پشتیبان یک رسانه محلی برای توسعه پایدار باشد. اما آیین‌نامه فعلی، با خلع ید کامل از این سه نهاد اقتصادی و تبدیل آنها به «پرداخت‌کننده منفعل»، اصل هم‌افزایی را به‌کلی محو کرده است. شرکت‌ها و بانک‌ها اکنون صرفاً مکلف به واریز وجه هستند و تصمیم‌گیری به یک سازوکار متمرکز دولتی به محوریت «سازمان برنامه و بودجه» سپرده شده است. این اقدام، قانون را از محتوای اصلی خود تهی

روزمره خوانی

یک مشکل اداری گران‌قیمت

زهرامشاق

کسانی که به هر دلیلی نیازمند دریافت مجوز هستند، می‌دانند که باید به یک سامانه الکترونیکی که مربوط به درگاه دولت است، مراجعه کنند. چنین سامانه‌هایی، نشان‌دهنده تحول و توسعه در سیستم اداری است. اما این فرایند غیرحضورى، گاه با مشکلاتی جدی همراه است و متقاضیان را گرفتار می‌کند. عملاً می‌شود گفت مواجهه حضوری میان متصدی و مراجعه‌کننده حذف شده است. به ندرت ممکن است در تماس با یک ارگان دولتی، به تلفن پاسخ داده شود. تلفن‌های گویا، فهرستی بلند از شماره‌های داخلی اعلام می‌کنند، بی‌آنکه در عمل، هیچ تلفنی، توسط کارمندان جواب داده شود. از سوى دیگر، متقاضیان، بارها با سیستم‌هایی که قطع هستند یا پیام خطا یا همان Error می‌دهند، روبه‌رو می‌شوند و چون همه چیز الکترونیکی است، حتی در صورت مراجعه حضوری به سازمان مورد نظر نیز نتیجه‌ای نگرفته و دوباره برای هرگونه ثبت یا پیگیری، به سامانه ار جاع داده می‌شوند.

همین گرفتاری، من را به سمت یکی از مجموعه‌های خدماتی که به شکل تلفنی مشاوره می‌دهند، سوق داد. مرکزی که از هشت صبح تا یک باصدا، در زمینه‌های مختلف تحصیلی تا حقوقی مشاوره می‌دهد و نیز برای دریافت مجوز و ثبت‌نام در سامانه کمک می‌کند.

چندین روز بود که سامانه وزارت ارشاد قطع بود. از سوى دیگر، ماه‌ها بود که مدارک لازم را در سازمان نظام مهندسی کشاورزی چندین مرتبه بارگذاری کرده بودم، اما هر بار به سه دلیل پیوندی مدارک، درخواست رد شده بود بی‌آنکه درباره نقص مدارک هیچ توضیحی داده شود. در این استیصال، خیلی اتفاقی با این مجموعه که به طور تلفنی به ارائه خدمات می‌پرداخت، آشنا شدم. ابتدای مکالمه، یک صدای ضبط‌شده اعلام می‌کند: «در دقیقه مکالمه با روند انجام کار، ۲۹۰ هزار ریال قیمت دارد و در صورت موافقت، عدد پنج را فشار دهید.

باسخ‌گوی من، یک آقا بودند که خیلی محترمانه و مسلط مراحل بارگذاری مدارک در سامانه «سانکا» را انجام دادند. اما روند طولانی شد. اگر صادقانه بگویم، به‌شدت نگران هزینه بودم و دقایقی که زیاد و زیادت‌ر می‌شد. اما اگر مکالمه قطع می‌شد، هم کارم انجام نمی‌شد و هم مجبور بودم هزینه دقایق مکالمه را پرداخت کنم. به نظر من، بازی روانی با مشتری، درست از جایی آغاز می‌شود که شما عدد پنج را فشار می‌دهی و بعد دیگر هرگونه اعتراضی، به همان گزینه انتخاب‌شده شماره پنج برمی‌گردد. در پایان، به نظرسنجی وصل شدم و میزان رضایت خود را از شخص اپراتور اعلام کردم. روز بعد، بلافاصله تلفن ثابت خانه من به دلیل بدهی یک‌طرفه شد. صورتحساب ارسال‌شده حدود دو میلیون تومان بود. یعنی کاری که پول کافی‌نت، با ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان انجام می‌شد، اینجا باید با چندین برابر بیشتر پرداخت شود.

نام مجموعه هیوا را جست‌وجو کردم. متوجه شدم برخی کاربران با عنوان کلاهبرداری از خدمات این مجموعه یاد کرده‌اند. آنها نیز در پایان خدمت، با اعداد عجیب و غریب روبه‌رو شده‌اند. وارد سایت هیوا شدم و پیام اعتراض خود را ثبت کردم. همین امروز صبح تماس گرفتند و گفتند می‌توانستید عدد پنج را فشار ندهید و رقم هر دقیقه مکالمه ۲۹ هزار تومان را قبول نکنید؛ پس اشتباه از خودتان است، نه ما. منطق چنین مجموعه‌هایی، درست‌مانند رباخوارانی است که پول داده‌شده را با چندین برابر سود دریافت می‌کنند و باز هم حق به‌جانب اصل پول را طلب می‌کنند. و با تأسف، قربانی اصلی مخاطبی است که دست و صدایش به هیچ‌جا و هیچ‌کس نمی‌رسد.

طنزخوانی

باهفت میلیون

چه‌گوشی‌ای‌بخریم؟

آیدین‌سیارسریع

در میان خبرگردی‌ها تیت‌ر جالبی از سایت فرارو به چشمم خورد. تیت‌ر این بود: «زیر پوست بازار موبایل ایران، از آیفون ۱۷ پرومکس تا گوشی پرفروش هفت‌میلیونی!» حقیقتش من خبر نداشتم که هنوز گوشی هفت‌میلیونی پیدا میشه. گوشی هفت‌میلیونی به نظر می‌رسه روحیات خاصی داشته باشه که کاربر قبل از خرید باید بهش توجه کنه. تفاوت‌هایی با گوشی‌های معمولی دارن. اگه زیاد باهاش عکس بگیرید، پیام می‌ده بسه دیگه! انگولک نکن. دستگاه خراب می‌شه. اگه روش بازی نصب کنید، اپ بازی و صرافی ارز دیجیتال و این چیزا رو باز نمی‌کنه، چون معتقد به جای این مسخره‌بازیا کاربر باید بره دنبال یه شغل ثابت که بیمه داشته باشه. کار مفید گوشی هفت‌میلیونی در طول روز به یه ساعت نمی‌رسه. یک عکس بخوای آپلود کنی، همین‌طور که با این پشت‌بخارون‌های پلاستیکی خودش رو می‌خورونه، الکی می‌که سیستم قطعه؛ برو کارلی. از دبیرخونه امضا بگیرد فردا بیا. وضعیت باتریش هم زیاد تعریفی نداره. به آیفون می‌که باتری به باتری کن، به سامسونگ می‌که هل بده. مجموعاً اعصاب نداره. سریع داغ می‌کنه ولی به خاطر ترس تاریخی‌ای که تو ژنش نهاده‌نه شده، هیچ برنامه‌ای رو پاک نمی‌کنه، معتقد به روزی لازم می‌شه. گوشی هفت‌میلیونی شارژر داره ولی هیچی مثل چایی‌نات شارژش نمی‌کنه. تو قاب و گلس و اینها راحت نیست. فقط زیرپوش آبی و پیژامه زندان‌دوز. مورد داشتم دست یه دخترخانمی بوده که قاب یونیکورن گذاشته روش، خود گوشی هفت‌میلیونی شبونه قابو درآورده، پوستر علی دایی و کریم باقری زده پشش. به‌سری چیزا تو کتش نمیره، مثلاً اگه کاربر با اپلیکیشن، از توانوایی تون سفارش بده برنامه رو می‌بنده می‌که این نونی‌باریا رو بذار کنار، خودت باشو مثل مرد وایسا تو صف بیرت در بیاد. در راحت‌بودن مشکل داره. تو خیالش هنوز پرچمداره و این آیفون‌های نازک‌نارنجی جدید رو قبول نداره. می‌که گوشی باید سیاه و کلفت باشه. play store نداره؛ خودش می‌ره از دم کارخونه، اپلیکیشن می‌گیره که ارزون‌تر دربیاد. گوشی هفت‌میلیونی حریم خصوصی براش تعریف نشده. اگه با یک آدم جدید چت کنید، پیام می‌ده «قرار گذاشتی بگو دوستتم گوشیشو بپاره» هنوز تو دوره بلوتوث گیر کرده. برای خودش کلیپ «تک دل منو بریدی کریم» رو دانلود کرده و روزی هزار بار بهت نشون می‌ده و کاری نداره تو می‌خندی یا نه، خودش ریس می‌ره از خنده. گوشی هفت‌میلیونی، اسکرین‌نامت نمی‌گیره، خودش می‌پره روی موتور و توی بن‌بستی و خلوتی اون آنلاین‌شایی که پول کاربر رو خورده خفت می‌کنه. بای‌دیفالت رو خودش منتقلکس نداره ولی هر رسوب با کمپانی نامه‌نگاری می‌کنه که اگ کانال روب‌سبخیز رو خرید، به این نکات توجه داشته باشید. گوشی هفت‌میلیونی تو عالم لوتی‌گری و مشتی‌گری واقعاً گوشی با صفاییه. ایشالا سفرده‌ارا گلریزون کن کمپانی دوباره خط تولیدش رو تو «سیلیکون داش ولی» هشتگرد راه بندازه.

اتفاق‌خوانی

نوع‌جدیدطلاق

فرارو: در شهرهای کوچک، دفتر‌خانه‌ها حالا با اصطلاح «طلاق صلحی» یا «طلاق توافقی حمایتی» آشنا شده‌ان. وکلای می‌گویند تعداد زانی که پس از فوت پدر، برای گرفتن مستمری به دنبال طلاق صوری‌اند، هر سال بیشتر می‌شود. قانون صراحت دارد که زن متاهل نمی‌تواند مستمری پدر را بگیرد، اما هیچ‌کجا نوشته که اگر طلاقش صوری باشد، مجازات می‌شود. البته اگر رازشان برملا شود، حقوق‌شان قطع خواهد شد. با وجود اینکه گفته‌شده است طلاق صوری از سال ۹۴ و پس از اجرائی شدن قانون حمایت از خانواده به وجود آمده، باید اشاره کرد پیش از این نیز مقرراتی وجود داشت که حقوق بازنشستگی با مستمری پدر، فقط به دختران مجرد با مطلقه و زن در حقوق‌بگیری در محروم شده است، تعلق می‌گرفت. به گفته علیرضا شریفی‌یزدی، روان‌شناس اجتماعی: «وجود مشکلات اقتصادی و رفتارهای ضداجتماعی و ضدقانونی منجر شده تا افراد با خیال راحت به سمت طلاق صوری بروند.» از حقوق مستمری پدران بازنشسته گرفته تا دریافت یارانه‌های خانوار و وام‌های حمایتی، قوانین به شکلی طراحی شده‌اند که زن در صورت «بی‌سرپرستی» مشمول حمایت می‌شود.

زلزله‌ای قدرتمند به بزرگی ۷.۴ ریشتر فیلیپین را لرزاند و موجب صدور هشدارهای گسترده سونامی و تخلیه فوری هزاران نفر از ساکنان مناطق ساحلی شد. این زمین‌لرزه در نزدیکی شهر مانای (Manay) در منطقه میندانائو رخ داد. موسسه آتشفشان‌شناسی و زلزله‌نگاری فیلیپین ابتدا قدرت زمین‌لرزه را ۷.۶ ریشتر اعلام کرد، اما بعد از بررسی‌های دقیق‌تر، میزان آن را ۷.۴ ریشتر ثبت کرد. مرکز لرزه‌نگاری آمریکا و مرکز لرزه‌شناسی اروپا-مدیترانه نیز بزرگی این زلزله را ۷.۴ و عمق آن را حدود ۵۸ کیلومتر اعلام کردند.

۴۲۶میلیارد تومان

زارع، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان خبر داد: کل بودجه هزینه‌ای آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۳ ۱۴۲۲ هزار میلیارد تومان بود که در سال ۱۴۰۴ ۴۲۶ هزار میلیارد تومان رسید. در حال حاضر، حدود ۱۰ درصد بودجه کل کشور به آموزش و پرورش اختصاص دارد، اما این میزان باید حداقل ۱۵ درصد باشد. تأکید داریم که هم در بخش هزینه‌های جاری و هم در پروژه‌های عمرانی، آموزش و پرورش باید در اولویت قرار گیرد.